RETTENS DOM (Ottende Afdeling)

1. juli 2009 *

I de forenede sager T-273/06 og T-297/06,

ISD Polska sp. z o.o., Warszawa (Polen),

Industrial Union of Donbass Corp., Donetsk (Ukraine), først ved avocats C. Rapin og E. Van den Haute, derefter ved avocats C. Rapin, E. Van den Haute og C. Pétermann,

sagsøgere i sag T-273/06,

ISD Polska sp. z o.o. (tidligere Majątek Hutniczy sp. z o.o.), Warszawa, først ved avocats C. Rapin og E. Van den Haute, derefter ved avocats c. Rapin, E. Van den Haute og C. Pétermann,

sagsøger i sag T-297/06,

* Processprog: fransk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved C. Giolito og A. Stobiecka-Kuik, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående en påstand om delvis annullation af Kommissionens beslutning 2006/937/EF af 5. juli 2005 om statsstøtte nr. C 20/04 (ex NN 25/04) til fordel for Huta Częstochowa SA (EUT 2006 L 366, s. 1), for så vidt som visse støttetildelinger foretaget af Republikken Polen herved erklæres uforenelige med fællesmarkedet og nævnte republik tilpligtes at foretage tilbagesøgning heraf,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Ottende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, E. Martins Ribeiro, og dommerne S. Papasavvas og A. Dittrich (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig K. Pocheć,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 3. september 2008,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter

1 Følgende er fastsat i artikel 8 i protokol nr. 2 om EKSF-produkter i Europaaftalen af 16. december 1991 om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Polen på den anden side (EFT 1993 L 348, s. 2, herefter »protokol nr. 2«):

»1. Følgende er uforenelige med aftalens rette funktion, i det omfang det påvirker samhandelen mellem Fællesskabet og Polen:

[…]

iii) offentlig støtte under enhver tænkelig form, bortset fra undtagelser, der tillades i henhold til EKSF-traktaten

[…]

4. Parterne anerkender, at [Republikken] Polen i løbet af de første fem år efter aftalens ikrafttræden som en afvigelse fra stk. 1, nr. iii), undtagelsesvis, hvad angår EKSF-stålprodukter, kan yde offentlig støtte til strukturomlægningsformål, forudsat at:

— Strukturomlægningsprogrammet er knyttet til en generel rationalisering og indskrænkning af kapaciteten i Polen.

— Støtten medfører, at de begunstigede virksomheder kan overleve under normale markedsvilkår ved udgangen af strukturomlægningsperioden.

— Støttebeløbet og -intensiteten er strengt begrænset til, hvad der er absolut nødvendigt for at genskabe virksomhedernes konkurrenceevne, og støtten nedsættes gradvis.

Under hensyntagen til den økonomiske situation i Polen træffer associeringsrådet afgørelse om, hvorvidt femårsperioden kan forlænges.«

2 Ved afgørelse nr. 3/2002 truffet af Associeringsrådet EU-Polen den 23. oktober 2002 om forlængelse af den periode, der er anført i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2 (EUT 2003 L 186, s. 38), er den pågældende periode blevet forlænget, således at den løber i yderligere otte år regnet fra den 1. januar 1997 eller indtil Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union, i hvilken periode Republikken Polen undtagelsesvis, hvad angår »stålprodukter«, kunne yde offentlig støtte til strukturomlægnings-

formål i overensstemmelse med de fremgangsmåder, der er fastsat i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2. Følgende er fastsat i afgørelsens artikel 2:

»[Republikken] Polen forelægger et strukturomlægningsprogram og forretningsplaner for Kommissionen […], som opfylder kravene i artikel 8, stk. 4, i protokol [nr.] 2, og som er blevet evalueret og godkendt af den nationale myndighed for statsstøttekontrol (kontoret for konkurrence og forbrugerbeskyttelse).«

3 Ved protokol nr. 8 om strukturomlægning af den polske stålindustri, der udgør et bilag til akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EUT 2003 L 236, s. 948, herefter »protokol nr. 8«), er der ved undtagelse til de almindelige statsstøtteregler blevet meddelt Republikken Polen tilladelse til at yde støtte til strukturomlægning i landets stålsektor på grundlag af de i strukturomlægningsplanen fastsatte fremgangsmåder og på de i protokollen fastsatte betingelser. Der er heri bl.a. fastsat følgende:

»1. Uanset artikel 87 [EF] og 88 [EF] anses statsstøtte, som [Republikken] Polen yder til bestemte dele af den polske stålindustri til strukturomlægningsformål, for at være forenelig med det fælles marked, forudsat at

— den periode, der er omhandlet i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2 […], er blevet forlænget indtil tiltrædelsen

— bestemmelserne i den strukturomlægningsplan, på grundlag af hvilken ovennævnte protokol er forlænget, [iagttages i hele] perioden 2002-2006

— betingelserne i denne protokol er opfyldt, og

— der ikke er ydet statsstøtte til strukturomlægning af den polske stålindustri efter tiltrædelsesdatoen.

2. […]

3. Kun virksomheder, der står opført i bilag 1 (i det følgende benævnt »begunstigede virksomheder«), er berettiget til statsstøtte under det polske stålstrukturomlægningsprogram.

4. En begunstiget virksomhed må:

a) hvis den fusionerer med en virksomhed, der ikke står opført i bilag 1, ikke videregive støtte, som er ydet til den begunstigede virksomhed

b) ikke overtage aktiver i en virksomhed, der ikke står opført i bilag 1, og som går konkurs i perioden op til den 31. december 2006.

5. […]

6. Den strukturomlægningsstøtte, der ydes til de begunstigede virksomheder, skal fastlægges på grundlag af den godkendte polske strukturomlægningsplan og individuelle forretningsplaner godkendt af Rådet. Den samlede støtte, der udbetales i perioden 1997-2003, må dog under ingen omstændigheder overstige 3 387 070 000 PLN.

[…]

[Republikken] Polen må ikke yde den polske stålindustri nogen yderligere statsstøtte til strukturomlægningsformål.

[…]

10. Eventuelle efterfølgende ændringer i den overordnede strukturomlægningsplan og de individuelle planer skal godkendes af Kommissionen og eventuelt af Rådet.

[…]

18. Hvis kontrollen viser,

[…]

c) at [Republikken] Polen i løbet af strukturomlægningsperioden har ydet supplerende uforenelig statsstøtte til stålindustrien i almindelighed og især til de begunstigede virksomheder,

finder de i denne protokol omhandlede overgangsordninger ikke anvendelse.

Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at virksomheder, der måtte være berørt, tilbagebetaler al støtte, der er ydet i modstrid med de i denne protokol fastlagte betingelser.«

4 Følgende er fastsat i den eneste artikel i Rådets afgørelse 2003/588/EF af 21. juli 2003 om opfyldelse af de betingelser, der er fastsat i artikel 3 i afgørelse nr. 3/2002 (EFT L 199, s. 17):

»Det strukturomlægningsprogram og de forretningsplaner, som [Republikken] Polen forelagde Kommissionen den 4. april 2003 i henhold til artikel 2 i […] afgørelse nr. 3/2002 […], er i overensstemmelse med kravene i artikel 8, stk. 4, i […] protokol nr. 2.«

5 Følgende er fastsat i artikel 6, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel [88] EF (EFT L 83, s. 1):

»Beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure skal sammenfatte de relevante faktiske og retlige spørgsmål, indeholde en foreløbig vurdering fra Kommissionens side med hensyn til støttekarakteren af den påtænkte foranstaltning og anføre, om der er tvivl om, hvorvidt den er forenelig med fællesmarkedet. I beslutningen skal den pågældende medlemsstat og andre interesserede parter opfordres til at fremsætte bemærkninger inden for en nærmere fastsat frist, der normalt ikke må overstige en måned. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen forlænge denne frist.«

6 Følgende er fastsat i denne forordnings artikel 7, stk. 5:

»Finder Kommissionen, at den anmeldte støtte ikke er forenelig med fællesmarkedet, beslutter den, at støtten ikke må gennemføres (i det følgende benævnt »negativ beslutning«).«

7 Følgende er fastsat i artikel 14 i forordning nr. 659/1999:

»1. I negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren (i det følgende benævnt »beslutning om tilbagebetaling«). Kommissionen kræver ikke tilbagebetaling af støtten, hvis det vil være i modstrid med et generelt princip i fællesskabslovgivningen.

2. Den støtte, der skal tilbagebetales i medfør af en beslutning om tilbagebetaling, skal indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen. Renterne betales fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed, og indtil den tilbagebetales.

3. […]«

8 Følgende er fastsat i denne forordnings artikel 20, stk. 1:

»Alle interesserede parter kan ifølge artikel 6 fremsætte bemærkninger, efter at Kommissionen har besluttet at indlede den formelle undersøgelsesprocedure. Alle de interesserede parter, der har fremsat sådanne bemærkninger, og modtagerne af individuel støtte vil få tilsendt en kopi af den beslutning, Kommissionen vedtager i medfør af artikel 7.«

9 Følgende er bestemt i artikel 9 i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 (EUT L 140, s. 1):

»1. Medmindre andet er bestemt i en særskilt beslutning, er den rentesats, der skal anvendes i forbindelse med tilbagebetaling af statsstøtte, som er ydet i strid med […] artikel 88, stk. 3, [EF], en årlig procentsats fastsat for hvert kalenderår.

Den beregnes på grundlag af gennemsnittet af de femårige interbank swap-sats for september, oktober og november i det foregående år, plus 75 basispoint. I behørigt

begrundede tilfælde kan Kommissionen hæve satsen med mere end 75 basispoint for en eller flere medlemsstaters vedkommende.

[…]

4. Hvis der mangler pålidelige eller ækvivalente data, eller hvis der foreligger ekstraordinære omstændigheder, kan Kommissionen, i nært samarbejde med den eller de pågældende medlemsstater, for en eller flere medlemsstater fastsætte en tilbagebetalingsrente for statsstøtte på grundlag af en anden metode og på grundlag af de informationer, den har adgang til.«

10 I nævnte forordnings artikel 11, stk. 2, er følgende præciseret vedrørende renteberegningsmetoden:

»Renten tilskrives med renters rente indtil datoen for tilbagebetalingen af støtten. Renter, der er påløbet i det foregående år, tilskrives renter hvert efterfølgende år.«

Sagens faktiske omstændigheder

11 Denne sag vedrører en transaktion angående strukturomlægning af den polske stålproducent Huta Częstochowa SA (herefter »HCz«). Strukturomlægningen af HCz

fandt sted mellem 2002 og 2005. Med henblik herpå blev HCz' aktiver overført til nye selskaber:

— I 2002 blev Huta Stali Częstochowa sp. z o.o. (herefter »HSCz«) etableret med henblik på at videreføre HCz' stålproduktion. HSCz har lejet HCz' produktionsanlæg af kuratoren og har overtaget størstedelen af lønmodtagerne. HSCz' moderselskab var Towarzystwo Finansowe SILESIA Sp. z o.o. (herefter »TFS«), et af den polske stat helejet selskab.

— I 2004 blev selskaberne Majątek Hutniczy sp. z o.o. (herefter »MH«) og Majątek Hutniczy Plus (herefter »MH Plus«) etableret. Deres aktier var 100% ejet af HCz. MH har modtaget HCz' og MH's stålaktiver og andre for produktionen nødvendige aktiver.

— Aktiver uden forbindelse til produktionen (kaldet »ikke-stålrelaterede aktiver«) og elvirksomheden Elsen blev overført til selskabet Operator ARP sp. z o.o., der er et selskab som tilhører Agencja Rozwoju Przemysłu SA (det polske industriudviklingsagentur, som indehaves af den polske stat), med henblik på at betale offentligretlige fordringer, som var genstand for strukturomlægning (skatter og socialsikringsbidrag).

12 Ved skrivelse af 19. maj 2004 meddelte Kommissionen Republikken Polen, at den havde besluttet at indlede den formelle undersøgelsesprocedure vedrørende den til stålproducenten HCz ydede strukturomlægningsstøtte. Denne beslutning blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 12. august 2004 (EUT C 204, s. 6, herefter »beslutningen om at indlede undersøgelse«) på det autentiske sprog (polsk) og indeholder indledningsvis et resumé på de øvrige officielle sprog. Kommissionen opfordrede alle interesserede parter til at fremsætte bemærkninger vedrørende de faktiske omstændigheder og den retlige bedømmelse, der var indeholdt i beslutningen om at indlede undersøgelse. Kommissionen modtog bemærkninger fra Republikken Polen og fire andre interesserede parter.

13 I et dokument med overskriften »Erklæring om statsstøtte potentielt indrømmet [HCz] og/eller [HSCz]« af 3. februar 2005, afgav ISD Polska Sp. z o.o. (der på daværende tidspunkt benyttede selskabsnavnet ZPD Steel sp. z o.o., herefter »ISD«), som var et af Industrial Union af Donbass Corp (herefter »IUD«) helejet datterselskab, som led i forhandlingerne forud for erhvervelse af HSCz, MH, MH Plus og ti andre af HCz' datterselskaber, følgende erklæring (kaldet »indeståelseserklæringen«):

»Såfremt Kommissionen træffer en beslutning, hvorved det pålægges [HCz], [HSCz] eller den person, der har overtaget aktiverne i [HCz], at foretage tilbagebetaling af ulovlig offentlig støtte, der indgår i støtten vedrørende programmet for strukturomlægning, og for et beløb på i alt højst 20 mio. [PLN], erklæres det herved, at denne beslutning på ingen måde skal frigøre os for de forpligtelser, der følger af tilbuddet, og vi forpligter os til ikke at fremsætte noget krav om godtgørelse eller gøre et sådant gældende over for (a) de polske skattemyndigheder, (b) [Agencja Rozwoju Przemysłu], (c) [TFS], (d) [HCz] […], som er forbundet med nødvendigheden af tilbagebetaling af støtten eller gennemførelsen af eventuelle procedurer i anledning heraf for Kommissionen som følge af tildeling af offentlig støtte til [HCz]. Vi forpligter os til i sådanne tilfælde til at sikre, at [MH], [MH Plus] og [HSCz] eller andre selskaber, sammen med deres retssuccessorer (uanset efterfølgerens adkomstgrundlag), tilbagebetaler det i Kommissionens beslutning fastsatte ulovlige støttebeløb, selv når denne beslutning udelukkende vedrørte [HCz].«

14 Ved procedurens afslutning drog Kommissionen den konklusion, at foranstaltningerne til strukturomlægning af HCz i henhold til Ustawa o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (lov af 30.10.2002 om offentlig støtte til virksomheder, der har særlig betydning for arbejdsmarkedet, Dz. U. nr. 213, position 1800, med senere ændringer) ikke udgjorde statsstøtte i henhold til artikel 87, stk. 1, EF. Derimod fandt Kommissionen, at HCz havde draget fordel af forskellige former for statsstøtte i perioden fra 1997 til 2002. Kommissionen fandt, at denne støtte for en dels vedkommende var forenelig med fællesmarkedet, men den påbød tilbagebetaling af den del, som den anså for uforenelig med fællesmarkedet, dvs. et beløb på 19 699 452 PLN (herefter »den omtvistede støtte«).

15 Den 5. juli 2005 vedtog Kommissionen beslutning 2006/937/EF om statsstøtte nr. C 20/04 (ex NN 25/04) til fordel for HCz (EUT 2006 L 366, s. 1, herefter »beslutningen«). Følgende er fastsat i beslutningens artikel 3:

»1. Den statsstøtte, som [Republikken] Polen har ydet til [HCz] i perioden fra 1997 til maj 2002 som driftsstøtte og støtte til strukturomlægning af beskæftigelsen på i alt 19 699 452 [PLN], er uforenelig med fællesmarkedet.

2. [Republikken] Polen træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at [HCz], Regionalny Fundusz Gospodarczy, [MH] og [Operator ARP] tilbagebetaler den i stk. 1 omtalte støtte, som er ydet ulovligt til [HCz]. Alle disse virksomheder hæfter solidarisk.

Tilbagebetalingen skal ske uopholdeligt og i overensstemmelse med procedurerne i national ret, forudsat at disse giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt. De beløb, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra den dato, hvor de blev stillet til rådighed for [HCz], og indtil de er tilbagebetalt. Renten beregnes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel V i […] forordning […] nr. 794/2004.

3. […]«

16 I beslutningens artikel 4 godkender Kommissionen den foreslåede ændring i den polske nationale strukturomlægningsplan i henhold til punkt 10 i protokol nr. 8 i det omfang, denne tillader strukturomlægning af [HCz] uden statsstøtte og uden at øge kapaciteten.

17 I henhold til en aftale dateret den 30. september 2005, som trådte i kraft den 7. oktober 2005, købte ISD af HCz samtlige aktier i MH og MH Plus og i de resterende ti af HCz' datterselskaber. Ved aftale, der ligeledes er dateret den 30. september 2005 og trådt i kraft den 7. oktober 2005, købte ISD af TFS samtlige aktier i HSCz. ISD blev dermed ejer af HSCz, MH, MH Plus og ti andre af HCz' datterselskaber.

18 Ved skrivelse af 17. februar 2006 anmodede Kommissionen de polske myndigheder om at give den meddelelse om den rentesats, der fandt anvendelse ved tilbagebetalingen af den omtvistede støtte hos de solidarisk hæftende debitorer, som er nævnt i beslutningens artikel 3, stk. 2. I deres svar af 13. marts 2006 fremsatte de polske myndigheder et forslag til de ved inddrivelsesforretningerne anvendelige rentesatser og til en renteberegningsmetode. De foreslog bl.a., at der for perioden fra 1997-1999 blev taget udgangspunkt i obligationsrenten for fastforrentede polske statsobligationer udstedt i PLN med en løbetid på fem år og for perioden fra 2000 indtil Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union i rentesatsen for de samme obligationer med en løbetid på ti år. I lyset af den på daværende tidspunkt foreliggende situationen på de polske kapitalmarkeder, som var kendetegnet ved meget høje, men hastigt faldende renter, anmodede de endvidere om, at der skulle finde en årlig ajourføring af disse satser sted, og at renterne ikke skulle tilskrives med renters rente.

19 I en skrivelse af 7. juni 2006 til de polske myndigheder konstaterede Kommissionen, at den rentesats, der fandt anvendelse ved inddrivelsen af den omtvistede støtte for hele pågældende periode, skulle være obligationsrenten for fastforrentede polske statsobligationer udstedt i PLN og med en løbetid på fem år, og at renten i henhold til artikel 11, stk. 2, i forordning nr. 794/2004 skulle tilskrives med renters rente.

20 Ved anbefalede skrivelser af henholdsvis 7. juli og 16. august 2006 fremsendte Kommissionen beslutningen til IUD (modtagelsesbevis af 11.7.2006) og til MH (modtagelsesbevis af 18.8.2006). Den 21. december 2006 blev beslutningen offentliggjort i EU-Tidende.

Retsforhandlinger og parternes påstande

21 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 11. september 2006 har ISD og IUD anlagt søgsmål i sag T-273/06.

22 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 17. oktober 2006 har MH anlagt søgsmål i sag T-297/06.

23 Ved kendelse afsagt af formanden for Rettens Femte Afdeling den 5. december 2006 er sagerne T-273/06 og T-297/06 blevet forenet med henblik på den skriftlige og mundtlige forhandling samt dommen.

24 Den 23. april 2007 gav ISD og MH Retten meddelelse om deres fusion af 15. november 2006, idet ISD er indtrådt i alle MH's rettigheder og forpligtelser.

25 Som følge af den delvise nybesættelse af embederne ved Retten i Første Instans blev sagen tildelt en ny refererende dommer. Den refererende dommer blev herefter tilknyttet Ottende Afdeling, som denne sag følgelig blev henvist til.

26 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Ottende Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling, anmodet parterne om at besvare visse skriftlige spørgsmål og anmodet Kommissionen om at fremlægge visse dokumenter. Parterne har efterkommet disse anmodninger inden for de fastsatte frister.

27 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 3. september 2008.

28 ISD og IUD har i sag T-273/06 nedlagt følgende påstande:

— Sagen fremmes til realitetsbehandling.

— Beslutningens artikel 3 annulleres.

— Subsidiært fastslås det, at Republikken Polens forpligtelse i henhold til beslutningens artikel 3 til at foretage tilbagesøgning af den omtvistede støtte med tillæg af renter er ugyldig, og at de hertil svarende beløb således ikke er skyldige.

— Mere subsidiært annulleres beslutningens artikel 3, stk. 2, andet afsnit, og spørgsmålet om renter hjemvises til Kommissionen til vedtagelse af en ny beslutning som omhandlet i bilag A til stævningen vedrørende dette søgsmål eller i enhver anden betragtning, som Retten måtte gøre i dommens præmisser.

— Under alle omstændigheder tilpligtes Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber at betale alle sagens omkostninger.

— For det tilfælde, at Retten måtte beslutte, at det er ufornødent at træffe afgørelse, tilpligtes Kommissionen at betale sagens omkostninger i henhold til artikel 87, stk. 6, sammenholdt med artikel 90, litra a), i Rettens procesreglement.

29 Ifølge stævningens punkt 3 tilsigter ISD og IUD ligeledes at anfægte Kommissionens skrivelse af 7. juni 2006.

30 I sag T-297/06 har ISD (tidligere MH, hvilken betegnelse for klarhedens skyld anvendes i denne dom) nedlagt ligelydende påstande, men endvidere nedlagt påstand om annullation af beslutningens artikel 4.

31 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Sagerne afvises.

— Subsidiært frifindes Kommissionen.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

Formaliteten

32 Kommissionen bestrider, at sagsøgerne ISD og IUD er søgsmålskompetente, og at tidsfristerne for anlæggelse af de to søgsmål er blevet iagttaget. Kommissionen har endvidere gjort gældende, at fastsættelsen af satser vedrørende tilbagesøgning af den omtvistede støtte ikke kan være genstand for søgsmål.

Om søgsmålskompetencen

— Parternes argumenter

33 Kommissionen bestrider, at sagsøgerne ISD og IUD skulle have mulighed for at anlægge et særskilt søgsmål sideløbende med det, der er anlagt af MH. Procesøkonomiske hensyn bør være til hinder for en dobbelt undersøgelse af en beslutnings lovlighed, når hovedparten af de anbringender, der er gjort gældende af moderselskabet, er identiske med dem, der er gjort gældende af dets datterselskab. I denne henseende er Rettens dom af 22. april 1999, Monsanto mod Kommissionen (sag T-112/97, Sml. II, s. 1277), ikke relevant. Ifølge Kommissionen skal støttemodtageren betragtes som en enhed, der er adskilt fra sine aktionærer, og som har en egen vilje, således som det er blevet anerkendt i kendelse afsagt af formanden for Rettens Første Afdeling den 11. september 2006, UPC France mod Kommissionen (sag T-367/05, ikke trykt i Samling af Afgørelser). Derfor ville MH i sin egenskab af støttemodtager kunne anlægge et annullationssøgsmål. Derimod har sagsøgerne ISD og IUD ikke særskilt søgsmålskompetence i forhold til MH, idet de ikke er individuelt berørt.

34 For så vidt angår IUD har Kommissionen fremhævet, at deltagelse i den formelle undersøgelsesprocedure og den heraf følgende status som part i sagen ikke fritager en sagsøger, der er aktionær i en modtager af støtte, der er blevet erklæret for uforenelig, for at godtgøre sin kompetence til at anlægge annullationssøgsmål ved at påvise, hvorledes han er individualiseret på samme måde som støttemodtageren.

35 For så vidt angår søgsmålskompetencen har sagsøgerne anført, at støttemodtageren i henhold til fast retspraksis er individuelt berørt af en beslutning vedtaget af Kommissionen, hvorved støtten erklæres uforenelig med fællesmarkedet.

36 For så vidt angår ISD har sagsøgerne gjort gældende, at dette selskab under sit tidligere selskabsnavn, ZPD Steel, var forpligtet til at indestå for MH's tilbagebetaling af den omtvistede støtte som omhandlet i beslutningens artikel 3. Det er derfor klart, at beslutningen berører dette selskab individuelt mere end nogen anden person, med undtagelse af modtageren af den omtvistede støtte, og at beslutningen kvalificerer dette selskab individuelt på en måde, der er analog med den, hvorpå støttemodtageren kvalificeres, eftersom selskabet i kraft af sin indeståelseserklæring skal tilbagebetale den pågældende støtte.

37 Desuden er et moderselskab, der besidder alle aktierne i datterselskabet og derfor er 100% ejer heraf og således er karakteriseret i forhold til enhver anden person, navnlig i forhold til enhver anden erhvervsdrivende på det pågældende marked, individuelt berørt af den beslutning, vedrørende hvilken det har nedlagt annullationspåstand (dommen i sagen Monsanto mod Kommissionen, nævnt i præmis 33 ovenfor, præmis 58 og 59). I den foreliggende sag ejer ISD alle aktierne i MH, MH Plus og HSCz og er derfor 100% ejer af disse selskaber og således individuelt berørt af beslutningen.

38 Dette argument gælder ligeledes for IUD, som er ejer af 100% af aktierne i ISD. Desuden udgør deltagelse i proceduren på statsstøtteområdet kun en af forudsætningerne for, at en fysisk eller juridisk person er individuelt berørt af den beslutning, som denne påstår

annulleret. Da IUD har fremsat bemærkninger efter indledningen den 12. august 2004 af den formelle undersøgelsesprocedure vedrørende strukturomlægningsstøtte til HCz, er selskabet derfor også individuelt berørt af beslutningen.

39 Endelig har sagsøgerne gjort gældende, at ISD og IUD ligeledes har en retlig interesse i at anfægte en retsakt, der forvolder skade på deres ejendom, idet den forvolder et fald i værdien af MH.

— Rettens bemærkninger

40 Det fremgår af fast retspraksis, at andre personer end en beslutnings adressat kun kan gøre gældende, at de berøres individuelt, hvis beslutningen rammer dem på grund af visse egenskaber, som er særlige for dem, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller dem fra alle andre og derfor individualiserer dem på lignende måde som adressaten (Domstolens dom af 15.7.1963, sag 25/62, Plaumann mod Kommissionen, Sml. 1954-1964, s. 411, org.ref.: Rec. s. 197, på s. 223).

41 Det skal indledningsvis bemærkes, at Kommissionen ikke har bestridt MH's søgsmålskompetence. Da MH er nævnt i beslutningen som en virksomhed, der er forpligtet til at tilbagebetale den omtvistede støtte, er der ingen tvivl om, at selskabet er individuelt berørt.

42 For så vidt angår ISD bør det konstateres, at selskabet på det tidspunkt, hvor der blev anlagt søgsmål i sag T-273/06, endnu ikke var fusioneret med MH. Derfor skal spørgsmålet om dette selskabs søgsmålskompetence behandles særskilt i forhold til samme spørgsmål vedrørende MH.

43 Imidlertid var ISD ved indgivelsen af dette selskabs stævning allerede eneejer af MH. I den henseende har Retten i sin dom i sagen Monsanto mod Kommissionen, nævnt i præmis 33 ovenfor (præmis 58), lagt til grund, at den faktiske omstændighed, at en virksomhed er 100% ejer af den virksomhed, der er adressat for den omtvistede beslutning, vedrørende denne beslutning er karakteriseret i forhold til enhver anden person, navnlig i forhold til enhver anden erhvervsdrivende på det pågældende marked.

44 Kommissionen har ganske vist anfægtet denne retspraksis, idet den har påberåbt sig kendelsen i sagen UPC France mod Kommissionen, nævnt i præmis 33 ovenfor. Imidlertid vedrører denne kendelse, således som Kommissionen selv har medgivet, en minoritetsaktionærs interventionsbegæring og ikke et annullationssøgsmål, der er anlagt af en eneejer, som det er tilfældet i denne sag. Desuden har parterne ikke bestridt, at ISD ikke blot er eneejer af MH, men at selskabet også indestår for MH's tilbagebetaling af den omtvistede støtte (jf. præmis 13 ovenfor). Selskabet er følgelig forpligtet til at garantere tilbagebetalingen af denne støtte. Dette er desuden netop, hvad der faktisk er sket i sagen, idet ISD har foretaget fuldstændig tilbagebetaling af den omtvistede støtte.

45 Under disse omstændigheder kan det ikke nægtes, at ISD er individuelt berørt, da beslutningen påvirker dette selskab på grund af en faktisk situation, der adskiller det fra alle andre og derved individualiserer det på lignende måde som adressaten.

46 Endelig kan procesøkonomiske hensyn i modsætning til, hvad Kommissionen har gjort gældende, ikke ændre på forekomsten af en fastslået søgsmålskompetence.

47 For så vidt angår IUD's søgsmålskompetence er det tilstrækkeligt at bemærke, at idet ISD's søgsmålskompetence er fastslået, er det i henhold til fast retspraksis, da det drejer

sig om et og samme søgsmål, ikke nødvendigt at undersøge, om de andre sagsøgere har retlig interesse (Domstolens dom af 24.3.1993, sag C-313/90, CIRFS m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1125, præmis 31, Rettens dom af 8.7.2003, sag T-374/00, Verband der freien Rohrwerke m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2275, præmis 57, af 9.7.2007, sag T-282/06, Sun Chemical Group m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2149, præmis 50, og af 6.7.1995, forenede sager T-447/93 — T-449/93, AITEC m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1971, præmis 82).

48 Der foreligger således ikke grundlag for at foretage selvstændig undersøgelse af formaliteten vedrørende det af IUD anlagte søgsmål.

49 Herefter må Kommissionens afvisningspåstand vedrørende sagsøgernes søgsmålskompetence forkastes.

Om den manglende iagttagelse af søgsmålsfristen

— Parternes argumenter

50 Kommissionen har anført, at de to søgsmål er anlagt for sent, eftersom de tre sagsøgere fik kendskab til beslutningen senest den 10. april 2006. Kommissionen har bemærket, at datoen den 10. april 2006 står øverst på hver side af den telefax, der indeholdt beslutningen affattet på polsk, der var vedlagt som bilag til skrivelsen fra ISD og IUD af 18. september 2006 og til skrivelse fra MH af 17. oktober 2006 til Retten, og at denne telefax som adressat havde »Kancelária LSW«, der var den daværende rådgiver for IUD-koncernen. Det følger heraf, at fristen for anlæggelse af søgsmålene udløb tirsdag den 20. juni 2006, idet en forlængelse på ti dage på grund af afstanden tages i betragtning.

51 Kommissionen har imidlertid anerkendt, at den dato, hvor sagsøgeren blev bekendt med retsakten, kun har subsidiær betydning, dvs. kun for retsakter, der hverken er genstand for meddelelse eller offentliggørelse. I denne forbindelse har Kommissionen anført, at beslutningen blev meddelt IUD ved anbefalet skrivelse af 7. juli 2006 med modtagelsesbevis af 11. juli 2006, og MH ved anbefalet skrivelse af 16. august 2006 med modtagelsesbevis af 18. august 2006. Den har endvidere gjort gældende, at beslutningen blev offentliggjort i EU-Tidende den 21. december 2006.

52 Sagsøgerne, der ikke er retsaktens adressater, har imidlertid ikke godtgjort, hvorledes den meddelelse af beslutningen, der blev foretaget over for dem ved anbefalet skrivelse i henhold til artikel 20, stk. 2, i forordning nr. 659/99, udgjorde en meddelelse som omhandlet i artikel 230, stk. 5, EF.

53 Sagsøgerne har konstateret, at IUD blev underrettet om beslutningen den 11. juli 2006, og at søgsmålet i sag T-273/06 blev anlagt den 11. september 2006. MH blev underrettet om beslutningen den 18. august 2006 og indgav sin stævning den 17. oktober 2006. ISD kan således ikke have fået kendskab til beslutningen forud for IUD's modtagelse heraf den 11. juli 2006.

54 I replikken har sagsøgerne tilføjet, at idet beslutningen blev offentliggjort i EU-Tidende, bør søgsmålene antages til realitetsbehandling ratione temporis, eftersom beslutningen enten er omfattet af meddelelsesforpligtelsen og er blevet dem forskriftsmæssigt meddelt, eller ikke er omfattet af meddelelsesforpligtelsen, og kriteriet vedrørende faktisk kendskab, som Kommissionen har påberåbt sig, er subsidiært i forhold til kriteriet vedrørende offentliggørelse i EU-Tidende.

— Rettens bemærkninger

55 For så vidt angår iagttagelsen af fristerne skal det bemærkes, at den dato, hvor sagsøgerne fik kendskab til retsakten, kun har subsidiær betydning, dvs. for retsakter, der ikke er genstand for hverken meddelelse eller offentliggørelse. Ifølge fast retspraksis vedrørende fortolkningen af artikel 230, stk. 5, EF følger det af denne bestemmelses ordlyd, at hvad angår tidspunktet for søgsmålsfristens begyndelse er kriteriet om den dato, hvor sagsøgeren har fået kendskab til retsakten, subsidiært i forhold til kriterierne om retsaktens offentliggørelse eller meddelelse (Domstolens dom af 10.3.1998, sag C-122/95, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 973, præmis 35, og Rettens dom af 15.9.1998, sag T-11/95, BP Chemicals mod Kommissionen, Sml. II, s. 3235, præmis 47).

56 I den foreliggende sag blev beslutningen offentliggjort i EU-Tidende den 21. december 2006. Derfor er nærværende søgsmål, der blev anlagt den 11. september og 17. oktober 2006, anlagt inden for den ved artikel 230, stk. 5, EF fastsatte frist. I henhold til procesreglementets artikel 101, stk. 1, og artikel 102, stk. 1 og 2, udløb fristen den 14. marts 2007, dvs. to måneder, to uger og ti dage efter offentliggørelsen af beslutningen, og dermed længe efter søgsmålenes anlæggelse.

57 Det er korrekt, at offentliggørelse af beslutningen ikke er en betingelse for dens ikrafttræden. Det er imidlertid fast praksis, at Kommissionens beslutninger om at afslutte en undersøgelse af støtteforanstaltninger i henhold til artikel 88, stk. 2, EF offentliggøres i EU-Tidende. Sagsøgerne kunne således med føje påregne, at den omtvistede beslutning ville blive offentliggjort (jf. i denne retning dommen i sagen BP Chemicals mod Kommissionen, nævnt i præmis 55 ovenfor, præmis 48-51).

58 For så vidt angår spørgsmålet, om Kommissionens skrivelse af 7. juli 2006, hvorved Kommissionen sendte beslutningens ordlyd til IUD, udgør en meddelelse som omhandlet i artikel 230, stk. 5, EF, skal det påpeges, at Republikken Polen er beslutningens eneste adressat som omhandlet i artikel 254, stk. 3, EF. Eftersom

sagsøgeren ikke er adressat for beslutningen, finder kriteriet om meddelelsen af retsakten ikke anvendelse på sagsøgeren (jf. i den retning Rettens dom af 15.6.2005, sag T-17/02, Olsen mod Kommissionen, Sml. II, s. 2031, præmis 76).

59 Selv om det antages, at en beslutning kan meddeles en person, som ikke er adressat for den, og at beslutningens meddelelse til sagsøgerne i henhold til artikel 20, stk. 2, i forordning nr. 659/99 skal betragtes som en meddelelse, skal det under alle omstændigheder fastslås, at søgsmålene blev anlagt inden for den fastsatte frist. I henhold til procesreglementets artikel 101, stk. 1, og artikel 102, stk. 2, udløb fristen for at anlægge søgsmål i sag T-273/06 under disse omstændigheder den 21. september 2006, dvs. to måneder og ti dage efter meddelelsen af beslutningen den 11. juli 2006, og dermed efter søgsmålets anlæggelse den 11. september 2006. Fristen i sag T-297/06 udløb den 30. oktober 2006, dvs. mandagen efter udløbet af fristen på to måneder og ti dage efter meddelelsen om beslutningen den 18. august 2006, og dermed efter søgsmålets anlæggelse den 17. oktober 2006.

60 Følgelig er søgsmålene anlagt inden for de foreskrevne frister.

Formaliteten vedrørende søgsmålet angående skrivelsen af 7. juni 2006

— Parternes argumenter

61 Kommissionen har gjort gældende, at skrivelsen af 7. juni 2006, hvori den foretog fastsættelse af den rentesats, der skulle anvendes ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte, ikke udgør en anfægtelig retsakt. Den rentesats, der følger af proceduren i

artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004, har »samme værdi« som den, der er indeholdt i denne artikels stk. 1. Disse satser udgør således en »forskriftsmæssig værdi erga omnes«. Det følger heraf, at disse satser ikke kan anfægtes af sagsøgerne, da de ikke er umiddelbart og individuelt berørt.

62 Denne »forskriftsmæssige værdi« bekræftes af den omstændighed, at samme sats er blevet anvendt i andre til Republikken Polen adresserede beslutninger, der ligeledes vedrørte ulovlig støtte, f.eks. i Kommissionens beslutning 2008/344/EF af 23. oktober 2007 om Polens statsstøtte nr. C 23/06 (ex NN 35/06) til stålproducenten Technologie Buczek Group (EUT 2008 L 116, s. 26).

63 Sagsøgerne hævder, at den sats, som Kommissionen fastsatte i sin skrivelse af 7. juni 2006 til de polske myndigheder, ikke finder generel anvendelse for al statsstøtte i årene forud for Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union. Det drejer sig derimod om en »særlig beslutning« vedrørende tilfældet HCz, og som tager hensyn til forhold, der særligt gør sig gældende for dette selskabs situation og marked.

64 Sagsøgerne har tilføjet, at fastsættelsen af den rentesats, der skal anvendes ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte, udgør en integrerende del af beslutningen og ikke af forordning nr. 794/2004. Den er således anfægtelig på lige fod med selve beslutningen.

— Rettens bemærkninger

65 For det første fremgår det for så vidt angår den bindende virkning af skrivelsen af 7. juni 2006 af ordlyden af artikel 14, stk. 2, i forordning nr. 659/1999, at den støtte, der skal tilbagebetales, skal indeholde renter »beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen«. I artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004 er det fastsat, at hvis der mangler nødvendige oplysninger til beregning af satsen i henhold til denne artikels stk. 1, kan Kommissionen, i nært samarbejde med den eller de pågældende medlemsstater, for en eller flere medlemsstater »fastsætte« en tilbagebetalingsrente for statsstøtte på grundlag af en anden metode og på grundlag af de informationer, den har adgang til.

66 Det følger heraf, at det er Kommissionen, der i nært samarbejde med de pågældende medlemsstater på bindende måde bestemmer den rentesats, som skal anvendes ved tilbagesøgning af statsstøtte. Denne bindende virkning blev i øvrigt bekræftet af Kommissionen under retsmødet. Derfor bør skrivelsen af 7. juni 2006 anses for en retsakt, der fremkalder bindende retsvirkninger som omhandlet i Domstolens dom af 11. november 1981, IBM mod Kommissionen (sag 60/81, Sml. s. 2639, præmis 9), og som således udgør en anfægtelig retsakt.

67 For så vidt angår sagsøgernes søgsmålskompetence skal det for det andet konstateres, at spørgsmålet, om de i skrivelsen af 7. juni 2006 indeholdte satser havde karakter af retsregler eller en individuel beslutning, er uden betydning for formaliteten vedrørende det i denne henseende anlagte søgsmål. Det er ubestridt, at sagsøgerne ikke er adressater for skrivelsen af 7. juni 2006. Under disse omstændigheder skal sagsøgerne for at kunne anfægte de rentesatser, der er fastsat i denne skrivelse, godtgøre, at de er umiddelbart og individuelt berørt i overensstemmelse med artikel 230, stk. 4, EF i de to nævnte situationer.

68 For så vidt angår betingelsen om, at den pågældende skal være umiddelbart berørt, fremgår det af retspraksis, at den anfægtede fællesskabsforanstaltning umiddelbart skal have indvirkning på den pågældendes retsstilling, eller at den ikke må overlade et skøn til adressaterne, der skal gennemføre den, men gennemførelsen skal ske helt automatisk, udelukkende i medfør af fællesskabsretsreglerne og uden anvendelse af andre mellemkommende regler (jf. Domstolens dom af 5.5.1998, sag C-386/96 P, Dreyfus mod Kommissionen, Sml. I, s. 2309, præmis 43). Det forholder sig på samme måde, når adressaterne kun har en rent teoretisk mulighed for at undlade at efterkomme denne fællesskabsretsakt, og deres vilje til at indordne sig efter den ligger uden for al tvivl (dommen i sagen Dreyfus mod Kommissionen, præmis 44, jf. ligeledes i denne retning Domstolens dom af 17.1.1985, sag 11/82, Piraiki-Patraiki m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 207, præmis 8-10). I denne sag overlader skrivelsen af 7. juni 2006 ikke noget skøn til de polske myndigheder, herunder heller ikke for så vidt angår de aspekter, vedrørende hvilke de fremsatte et andet forslag over for Kommissionen i deres skrivelse af 13. marts 2006.

69 Med hensyn til kravet om, at den pågældende skal være individuelt berørt, bemærkes, at artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004 giver Kommissionen mulighed for generelt at fastsætte en tilbagebetalingsrente for statsstøtte »for en eller flere medlemsstater«.

70 Kommissionen har i sin skrivelse af 7. juni 2006 ikke foretaget fastsættelse af en sådan generel sats.

71 I denne skrivelse henviser Kommissionen udtrykkeligt til beslutningen og fastsætter en rentesats for tilbagebetaling for en bestemt støtte, i forhold til hvilken sagsøgerne er debitorer. Skrivelsens ordlyd har ikke generel karakter, men henviser til »foranstaltninger, der skal vedtages til gennemførelse af beslutningen«. I modsætning til de efter proceduren i artikel 9, stk. 1, i forordning nr. 794/2004 beregnede satser er den sats, som Kommissionen har fastsat i skrivelsen af 7. juni 2006, aldrig blevet offentliggjort. Det kan således ikke antages, at skrivelsen af 7. juni 2006 har en generel rækkevidde.

72 Endelig kan Kommissionens svar på Rettens skriftlige spørgsmål ikke ændre på den konklusion, at Kommissionen i dette tilfælde ikke har fastsat satsen på abstrakt og generel måde, men med henblik på beslutningens særlige behov. Kommissionen har ganske vist gjort gældende, at denne samme sats blev anvendt i et andet tilfælde, og at de polske myndigheder havde »accepteret«, at den samme metode til fastsættelse af rentesatsen skulle følges. Selv om denne sats var blevet fastsat i skrivelsen af 7. juni 2006 for alle sager vedrørende tilbagesøgning af støtte ydet i Polen i den omhandlede periode, havde Kommissionen imidlertid ikke behov for atter at indlede den procedure, der er fastsat i artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004, eller for at indlede et »nært samarbejde med [medlemsstaten]« eller for at sikre sig de polske myndigheders accept. Den kunne helt enkelt anvende den tidligere fastsatte sats.

73 Følgelig skal det fastslås, at Kommissionen i skrivelsen af 7. juni 2006 begrænsede sig til at fastsætte den sats, der finder anvendelse i den foreliggende sag, og at denne skrivelse berører sagsøgerne individuelt, idet de er forpligtede til at tilbagebetale et beløb med tillæg af renter efter denne sats.

74 Det følger af det ovenstående, at søgsmålet vedrørende skrivelsen af 7. juni 2006 bør antages til realitetsbehandling.

Formaliteten vedrørende tredje, fjerde og sjette påstand

Parternes argumenter

75 Kommissionen har gjort gældende, at sagsøgernes tredje, fjerde og sjette påstand (jf. præmis 28 ovenfor) skal afvises, da de ikke er omfattet af legalitetskontrollen i henhold til artikel 230 EF. Disse påstande omfatter i det væsentlige begæring om Rettens fastsættelse af påbud.

76 Sagsøgerne har hertil anført, at disse påstande ikke udgør en tilsidesættelse af annullationssøgsmålets »kassationskarakter«, for så vidt som dette indebærer, at der vedtages en fornyet beslutning i overensstemmelse med dommen om annullation.

Rettens bemærkninger

77 I modsætning til Kommissionens antagelser omfatter tredje og sjette påstand ikke begæring om Rettens fastsættelse af påbud. Sjette påstand omfatter begæring om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger, og bør således antages til realitetsbehandling.

78 Med tredje påstand har sagsøgerne nedlagt en subsidiær påstand om, at det af Retten »fastslås«, at Republikken Polens forpligtelse til at foretage tilbagesøgning af støtten er ugyldig. Det skal i den henseende konstateres, at Retten som følge af manglende retsgrundlag i traktaten ikke har kompetence til at behandle en sådan påstand. Denne bør således afvises.

79 Med sagsøgernes fjerde påstand tilsigtes det, at Retten hjemviser spørgsmålet om renter til Kommissionen med henblik på vedtagelse af en fornyet beslutning. I deres replik og under retsmødet har sagsøgerne anført, at de med denne påstand har begrænset sig til at angive en logisk konsekvens af dommen i tilfælde af, at der gives medhold i den herved nedlagte annullationspåstand, hvilken konsekvens allerede er fastsat i artikel 233, stk. 1, EF. Den har således ingen selvstændig betydning.

Realiteten

80 I sag T-273/06 gør sagsøgerne ISD og IUD seks anbringender gældende vedrørende åbenbar urigtig bedømmelse af de faktiske omstændigheder og tilsidesættelse af deres ret til at fremsætte bemærkninger, af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, af protokol nr. 8 såvel som af artikel 14 i forordning nr. 659/1999 og af forordning nr. 794/2004. I sag T-297/06 har MH gjort fire anbringender gældende, der i det væsentlige er identiske med dem, der er gjort gældende i sag T-273/06, med undtagelse af det andet og tredje anbringende, der ikke er blevet gentaget.

Om anbringendet vedrørende tilsidesættelse af protokol nr. 8

— Parternes argumenter

81 Sagsøgerne har indledningsvis bemærket, at Kommissionen i betragtning 108 til beslutningen har konstateret, at artikel 87 EF og 88 EF normalt ikke finder anvendelse på støtte, der er ydet inden tiltrædelsen, og som ikke anvendes efter tiltrædelsen. For at retfærdiggøre sin kompetence foretog Kommissionen således en fortolkning af punkt 6, stk. 3, i protokol nr. 8, der ikke var i overensstemmelse med formålet hermed.

82 Sagsøgerne har for det første anført, at protokol nr. 8 ikke alene ikke omfatter virksomheder, som ikke er opført i dens bilag 1, med punkt 4, litra b), som eneste undtagelse, men derimod også hjemler mulighed for tredjemand for at overtage aktiverne i en virksomhed, der ikke er opført i bilag 1, og som har modtaget strukturomlægningsstøtte. Formålet med protokol nr. 8 er at forhindre, at støtte til en af de begunstigede virksomheder kumuleres med anden statsstøtte eller overføres til tredjemand. Derfor kunne Kommissionen ikke støtte sig på protokol nr. 8 som retsgrundlag for beslutningens vedtagelse.

83 Sagsøgerne har for det andet bemærket, at den i folkeretten anerkendte formodning om forbud mod tilbagevirkende kraft og »princippet om forudsigelighed« betyder, at en tekst kun kan anvendes med tilbagevirkende kraft, hvis en regel udtrykkeligt tillader det og indeholder nøjagtig angivelse af den periode, hvor anvendelse af den omhandlede tekst finder sted med tilbagevirkende kraft. Teksten i punkt 6, stk. 3, i protokol nr. 8 indeholder ikke udtrykkelig bestemmelse om tilbagevirkende kraft. Følgelig må det fastslås, at den ikke gælder for statsstøtte, der før dens vedtagelse er modtaget af selskaber, som ikke er anført i bilag 1.

84 Det eneste element af tilbagevirkende kraft, der er at finde i protokol nr. 8, er henvisningen til perioden fra 1997-2003, der systematisk er blevet foretaget i forbindelse med dels den samlede støtte, der kan ydes (punkt 6), dels den nettokapacitetsreduktion, som Republikken Polen skal opnå (punkt 7). Dette viser, at beregning af fremtidig støtte, som ydes til fordel for selskaber efter protokol nr. 8's ikrafttræden, bør foretages således, at allerede tildelt støtte retrospektivt tages i betragtning, men ikke ved med tilbagevirkende kraft at lægge til grund, at den ydede støtte var ulovlig.

85 Kommissionen har for det tredje »gjort indgreb i andre institutioners kompetence ratione temporis«. Kun associeringsrådet og Rådet havde beføjelse til at træffe afgørelser vedrørende det polske strukturomlægningsprograms overensstemmelse med kravene i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2. I tilfælde af en tvist om anvendelsen af Europaaftalen havde EU-institutionerne kunnet forelægge spørgsmålet for associeringsrådet. Kommissionen gjorde ikke dette, da den blev bekendt med, at HCz havde modtaget statsstøtte. Idet den indledte undersøgelse af den pågældende støtte, tiltog den sig med urette en kontrolbeføjelse, og dens beslutning bør følgelig annulleres på grund af manglende kompetence.

86 For det fjerde har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat ligebehandlingsprincippet i forbindelse med anvendelsen af protokol nr. 8. Selv om HCz ikke formelt var erklæret konkurs, svarede selskabets strukturomlægningsprocedure i økonomisk henseende til en konkurs. Dermed er HCz og ISD (samt med IUD) blevet udsat for en behandling, der både ud fra et retligt synspunkt for så vidt angår HCz og et faktuelt synspunkt for så vidt angår ISD (og IUD), var forskellig fra den,

der i punkt 4, litra b), i protokol nr. 8 er fastsat for konkursramte virksomheder og tredjemænd, der overtager dem.

87 I sag T-297/06 har sagsøgeren ligeledes anfægtet beslutningens artikel 4, idet selskabet gør gældende, at Kommissionen ikke havde kompetence til at beslutte at betinge ændringerne i den polske »nationale strukturomlægningsplan« af, at denne ændring ikke indebar nogen statsstøtte eller forøgelse af produktionskapaciteten. Endvidere foretog Kommissionen en åbenbart urigtig fortolkning af punkt 10 i protokol nr. 8, da denne bestemmelse ikke tillægger Kommissionen en skønsmæssig beføjelse til at nægte en medlemsstat at tilføje støtte, der er forenelig med fællesmarkedet, til dens »nationale strukturomlægningsplan«.

88 Kommissionen har bestridt disse argumenter.

— Rettens bemærkninger

89 Med anbringendet vedrørende tilsidesættelse af protokol nr. 8, der skal gennemgås som det første, da det vedrører beslutningens retsgrundlag, anfægter sagsøgerne i det væsentlige anvendelsen ratione temporis og ratione personae af fællesskabsreglerne om statsstøtte og Kommissionens kompetence til at kontrollere, hvorvidt de blev overholdt i perioden før Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union.

90 Med hensyn til anvendeligheden ratione temporis af fællesskabsreglerne om statsstøtte er det ubestridt mellem parterne, at artikel 87 EF og 88 EF ikke finder anvendelse på støtte ydet før tiltrædelsen, når de heller ikke finder anvendelse efter tiltrædelsen.

91 Kommissionen har imidlertid som begrundelse for sin kompetence anført, at protokol nr. 8 er en lex specialis. Retten bemærker, at denne ordning i en række henseender adskiller sig fra den almindelige ordning i henhold til EF-traktaten og bilag IV til akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, som Den Europæiske Union bygger på (EUT 2003 L 236, s. 797, herefter »bilag IV til tiltrædelsestraktaten«). I overensstemmelse med punkt 1 i protokol nr. 8 er visse statsstøttetildelinger fra Republikken Polen til strukturomlægningsformål til bestemte dele af den polske stålindustri, som normalt ikke ville være tilladt i henhold til artikel 87 EF og 88 EF, således anerkendt at være forenelige med fællesmarkedet. Endvidere er det ubestridt, at den overgangsordning, som findes i bilag IV til tiltrædelsestraktaten, kun vedrører statsstøtte ydet inden tiltrædelsen, som stadig finder anvendelse efter tiltrædelsesdatoen.

92 Det er derfor nødvendigt at undersøge, om bestemmelserne i protokol nr. 8 giver Kommissionen beføjelse til at udvide sin kontrolbeføjelse på statsstøtteområdet til at omfatte den omtvistede støtte, og om den udgør et tilstrækkeligt retsgrundlag for forbuddet mod denne støtte.

93 Det bemærkes i denne forbindelse, at protokol nr. 8 henviser til støtte ydet i perioden 1997-2003. Den tillader, at et begrænset støttebeløb til strukturomlægning ydes i denne periode (dvs. før Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union) til visse i protokollens bilag 1 anførte virksomheder, og forbyder på den anden side alle andre former for statsstøtte til strukturomlægning af stålindustrien.

94 Det er i punkt 6, stk. 1, i protokol nr. 8 særlig bestemt, at den samlede støtte, der udbetales i perioden 1997-2003, under ingen omstændigheder må overstige 3 387 070 000 PLN. I punkt 6, stk. 3, i protokol nr. 8 er det fastsat, at Republikken Polen ikke må yde den polske stålindustri nogen yderligere statsstøtte til strukturom-

lægningsformål. I modsætning til sagsøgernes antagelser er anvendelsen med tilbagevirkende kraft af protokol nr. 8 fastsat i punkt 6, der omfatter perioden 1997-2003.

95 Endelig bemærkes, at henset til, at denne periode på tidspunktet for offentliggørelsen af protokol nr. 8 i september 2003 næsten var udløbet, er sagsøgernes argument, hvorefter denne henvisning til perioden 1997-2003 kun har den betydning, at der ved beregningen af fremtidig støtte retrospektivt skal tages hensyn til allerede udbetalt støtte, men at den tidligere støtte ikke med tilbagevirkende kraft skal anses for ulovlig, ikke overbevisende.

96 Tværtimod var formålet med protokol nr. 8 at etablere et omfattende system til godkendelse af støtte til strukturomlægning af den polske stålindustri og ikke blot at undgå kumulering af støtte hos begunstigede virksomheder.

97 Heraf følger, at protokol nr. 8 udgør en lex specialis i forhold til bilag IV til tiltrædelsestraktaten og artikel 87 EF og 88 EF, der har udvidet den kontrol med statsstøtte, som Kommissionen i henhold til EF-traktaten har foretaget vedrørende støtte til strukturomlægning af den polske stålindustri i perioden 1997-2003.

98 Heller ikke sagsøgernes øvrige argumenter kan ændre den omstændighed, at protokol nr. 8 finder anvendelse.

99 For så vidt angår argumentet vedrørende anvendeligheden ratione personae af protokol nr. 8, hvorefter denne protokol ikke gælder for virksomheder, som ikke er opført i bilag 1 hertil, skal det bemærkes, at denne protokol vedrører den polske stålindustri i sin helhed, der som udgangspunkt også omfatter sagsøgerne. Der er ikke blot i punkt 6, stk. 3, i protokol nr. 8 fastsat et samlet støttebeløb og et forbud mod enhver anden støtte, der ikke herved er truffet bestemmelse om, men det er udtrykkeligt fastsat i protokollens punkt 3, at kun virksomheder, der står opført i bilag 1 (begunstigede virksomheder), er berettiget til statsstøtte under det polske stålstrukturomlægningsprogram. Hvis en virksomhed, der ikke er angivet i bilag 1, i ubegrænset omfang kunne bevarestrukturomlægningsstøtte modtaget før tiltrædelsen uden til gengæld at nedsætte sin produktionskapacitet, ville protokol nr. 8 miste enhver mening.

100 For så vidt angår argumentet vedrørende punkt 4, litra b), i protokol nr. 8, hvorefter det kun er begunstigede virksomheder, der ikke må overtage aktiver i en virksomhed, der ikke står opført i bilag 1, og som går konkurs, skal det bemærkes, at sagsøgerne tager udgangspunkt i en urigtig fortolkning af denne bestemmelse. Dette punkt vedrører kun de begunstigede virksomheder, og det er derfor ikke muligt at drage konklusioner heraf vedrørende andre virksomheder. Selv hvis det antoges, at dette punkt indeholdt mulighed for tredjemands overtagelse af aktiverne i en konkursramt virksomhed, der ikke er omfattet af bilag 1 til protokol nr. 8, ville det endvidere på ingen måde indebære, at denne tredjemand ikke ville være forpligtet til at tilbagebetale ulovlig støtte, som nævnte virksomhed havde modtaget.

101 Den omstændighed, at situationen for HCz kan sammenlignes med situationen for et konkursramt selskab, der ikke er anført i bilag 1 til protokol nr. 8, er uden betydning. Følgelig bør det hermed forbundne anbringende, hvorefter der ved anvendelsen af protokol nr. 8 angiveligt er sket tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet, ligeledes forkastes. Desuden er HCz hverken en begunstiget virksomhed eller en virksomhed, der er gået konkurs. Såfremt anbringendet vedrørende tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet blev godtaget, ville det således i det væsentlige udgøre en anfægtelse af protokol nr. 8, der i sin egenskab af primær ret udgør en del af EF-traktaten.

102 For så vidt angår det argument, hvorefter Kommissionen har overskredet grænserne for sin egen kompetence, er det tilstrækkeligt at fastslå, at det i punkt 18 i protokol nr. 8 er fastsat, at hvis Republikken Polen i løbet af strukturomlægningsperioden har ydet supplerende uforenelig statsstøtte til stålindustrien i almindelighed og til de begunstigede virksomheder i særdeleshed, træffer Kommissionen de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de virksomheder, der måtte være berørt, tilbagebetaler al støtte, der er ydet i modstrid med de i denne protokol fastlagte betingelser. Disse nødvendige foranstaltninger omfatter kontrolforanstaltninger i henhold til artikel 88 EF. Heraf følger, at Kommissionen havde kompetence til at kontrollere, at bestemmelserne i protokol nr. 8 blev iagttaget.

103 Endelig skal det vedrørende de argumenter, der er blevet gjort gældende med henblik på at anfægte lovligheden af beslutningens artikel 4, anføres, at Kommissionen i henhold til punkt 10 i protokol nr. 8 har kompetence til at godkende efterfølgende ændringer i den overordnede strukturomlægningsplan og de individuelle planer, og at der i beslutningens artikel 4 er gentaget visse betingelser, der allerede fremgår af protokol nr. 8.

104 Det følger heraf, at anbringendet om tilsidesættelse af protokol nr. 8 bør forkastes.

Anbringendet vedrørende åbenbart urigtige skøn

— Parternes argumenter

105 Sagsøgerne har gjort gældende, at en korrekt gengivelse af de relevante faktiske omstændigheder ville have ført Kommissionen til at lægge til grund, at den omtvistede støtte allerede var blevet tilbagebetalt, fordi erhvervelsen af HCz' produktionsmidler fandt sted til en pris svarende til markedsprisen.

106 Domstolen har allerede i en tilsvarende sag fastslået, at når et selskab, der modtager støtte, sælges til markedspris, afspejler salgsprisen imidlertid i princippet virkningerne af den tidligere støtte, og at det er sælgeren af selskabet, som beholder fordelen af støtten. I så fald skal genopretningen af den oprindelige situation i første række sikres ved, at sælgeren tilbagebetaler støtten. Såfremt de beløb, der indkommer ved privatiseringen, til syvende og sidst tilflyder staten, forener denne imidlertid egenskaberne af sælger og giver af støtten, således at genoprettelse af den oprindelige situation ikke kan sikres ved tilbagebetaling af støtten (Domstolens dom af 20.9.2001, sag C-390/98, Banks, Sml. I, s. 6117, præmis 78 og 79).

107 I den foreliggende sag erhvervede ISD aktierne i HSCz fra TFS og fra HCz aktierne i MH og MH Plus samt ti datterselskaber tilhørende HCz til en pris svarende til markedsværdien. Da salget var gennemført, var det således TFS og HCz, dvs. selskaber, der er 100% ejet af den polske stat, som bevarede fordelen af den omtvistede støtte.

108 I replikken har sagsøgerne tilføjet, at IUD som følge af pres fra den polske stat havde været nødsaget til at tilbyde en pris, der var mærkbart højere end det oprindelige tilbud, og som endvidere omfattede en erklæring om indeståelse for MH. Nævnte erklæring omfattede dog en udtrykkelig indrømmelse over for IUD af retten til at gøre regres i anledning af enhver af Kommissionen vedtaget beslutning om tilbagesøgning af støtten.

109 Sagsøgerne anerkender den seneste udvikling i retspraksis i Banks-dommen, nævnt i præmis 106 ovenfor, i Domstolens dom af 29. april 2004, Tyskland mod Kommissionen (sag C-277/00, Sml. I, s. 3925, herefter »SMI-dommen«), og i Rettens dom af 19. oktober 2005, CDA Datenträger Albrechts mod Kommissionen (sag T-324/00, Sml. II, s. 4309). Det er imidlertid ifølge sagsøgerne en konsekvens af denne retspraksis, at når støttemodtageren er blevet en del af køberens koncern, vil tilbagebetaling af støtte fra støttemodtageren også have økonomisk betydning for køberen, der i givet fald allerede kan have tilbagebetalt støtteelementet gennem betaling af en pris svarende til

markedsprisen. Hvis sælgeren af aktierne er staten selv, der har til opgave at tilbagesøge den pågældende støtte, vil staten endvidere modtage tilbagebetaling af støtten to gange.

110 Kommissionen har anført, at dette anbringende må anses for at være uden genstand, da sagsøgerne anfægter et forhold, der ikke er indeholdt i beslutningen.

— Rettens bemærkninger

111 Med henblik på at foretage en gennemgang af det argument, hvorefter ISD har erhvervet HCz' aktiver til markedspris, er det nødvendigt at sondre mellem to faser. Først erhvervede MH og MH Plus, der er to af HCz helejede datterselskaber, stålproduktionsaktiver og andre til fremstilling af stål nødvendige aktiver fra HCz (asset deal). For det andet solgte HCz MH og MH Plus til ZPD Steel (senere ISD), der er et af IUD helejet datterselskab (share deal).

112 Med hensyn til transaktionen »asset deal« er det ubestridt, at MH og MH Plus ikke betalte nogen købspris til HCz som modydelse for overdragelsen af HCz' aktiver til disse udskilte selskaber. Kommissionens bekymring for, at HCz efter denne strukturomlægning kunne blive en »tom skal«, hvilket ville forhindre en enhver tilbagebetaling af den støtte, der er blevet erklæret for uforenelig, selv om der som udgangspunkt var væsentlige aktiver, er således begrundet. Det er følgelig kun gennem en solidarisk tilbagebetalingsforpligtelse, at det bliver muligt for Polen at rette krav mod alle begunstigede virksomheder.

113 Med hensyn til transaktionen »share deal« skal det konstateres, at ISD's tilbagekøb af MH og MH Plus, der i øvrigt endnu ikke var foretaget på tidspunktet for beslutningens vedtagelse, ikke var genstand for undersøgelse i denne. Det fremgår af beslutningens dispositive del og betragtningerne hertil, at kun den første fase, nemlig spørgsmålet om overførslen af HCz' aktiver (asset deal), var genstand for beslutningen.

114 Inden for rammerne af et annullationssøgsmål fremgår det endvidere af fast retspraksis, at lovligheden af den anfægtede retsakt i forbindelse med sager om annullation skal bedømmes på grundlag af de faktiske og retlige omstændigheder, der forelå på det tidspunkt, da retsakten blev vedtaget (Domstolens dom af 7.2.1979, forenede sager 15/76 og 16/76, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 321, præmis 7, og SMI-dommen, nævnt i præmis 109 ovenfor, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

115 På det tidspunkt, hvor beslutningen blev vedtaget, dvs. den 5. juli 2005, var HCz stadig ejer af MH og MH Plus, da salget til ISD først fandt sted den 30. september 2005. Dette efterfølgende salg af MH til ISD har ingen betydning for beslutningens lovlighed. Begivenheder indtruffet efter vedtagelsen af beslutningen kan ikke med tilbagevirkende kraft føre til, at den bliver ulovlig. Derfor er det foreliggende anbringende virkningsløst, eftersom sagsøgerne anfægter en transaktion, der ikke er blevet bedømt ved beslutningen.

116 Heraf følger, at de argumenter, som appellanterne ISD og IUD har udledt af Banks-dommen, nævnt i præmis 106 ovenfor, SMI-dommen og dommen i sagen CDA Datenträger Albrechts mod Kommissionen, begge nævnt i præmis 109 ovenfor, er uden betydning for den foreliggende sag. I Banks-dommen undersøgte Domstolen muligheden for at kræve tilbagebetaling af støtten, efter at den begunstigede virksomhed var blevet solgt. De senere domme, SMI-dommen og dommen i sagen CDA Datenträger Albrechts mod Kommissionen, vedrører situationer, hvor salget i modsætning til situationen i den foreliggende sag fandt sted før vedtagelsen af beslutningen om påbud om tilbagesøgning af støtten.

117 Efter vedtagelse af beslutningen om påbud om tilbagesøgning af den omtvistede støtte skal de polske myndigheder i forbindelse med anvendelse af beslutningen fastsætte de nærmere fremgangsmåder for tilbagebetalingen, herunder hvilken del af det samlede beløb, hver enkelt af solidarisk hæftende debitorvirksomheder skal tilbagebetale.

118 Det følger af det ovenstående, at anbringendet om åbenbar urigtig bedømmelse af de faktiske omstændigheder bør forkastes.

Anbringendet om tilsidesættelse af retten til at fremsætte bemærkninger

— Parternes argumenter

119 Sagsøgerne ISD og IUD gør gældende, at selv om den omtvistede støtte var kendt af Kommissionen, var den ikke nævnt i det i beslutningen om at indlede undersøgelse indeholdte resumé. I beslutningen om at indlede undersøgelse blev visse relevante retlige forhold gengivet, men intet var anført vedrørende nogen form for støtte såsom den omtvistede støtte. Denne ordlyd gjorde det ikke muligt for IUD at vide, hvilken støtte der var omfattet af undersøgelsen. Følgelig kunne IUD ikke vide, at selskabet havde behov for at fremsætte bemærkninger vedrørende den omtvistede støtte. Selskabet kunne således ikke udøve sin ret i henhold artikel 88 EF og artikel 6 i forordning nr. 659/1999.

120 Sagsøgerne har i replikken anerkendt, at opfordringen til at fremsætte bemærkninger, der blev offentliggjort i EU-Tidende, bl.a. nævner den periode, som undersøgelsen vedrører. Disse oplysninger findes imidlertid kun i beslutningen om at indlede undersøgelse i dens autentiske sprogversion (polsk) og ikke i resuméet. IUD var berettiget til at forvente, at selskabet ville kunne gøre sig bekendt med beslutningen om at indlede undersøgelse på grundlag af resuméet på engelsk.

121 Kommissionen har bestridt disse argumenter. Den har bemærket, at den retlige bedømmelse af de relevante omstændigheder nødvendigvis har foreløbig karakter på tidspunktet for indledningen af undersøgelse, men at beslutningen om at indlede undersøgelse klart viser, at Kommissionen overvejede, om der var blevet ydet anden støtte til HCz og HSCz siden 1997.

— Rettens bemærkninger

122 Det er korrekt, at hverken den omtvistede støtte eller perioden 1997-2003 er nævnt i resuméet af beslutningen om at indlede undersøgelse, hvori HCz identificeres som potentiel modtager af statsstøtte.

123 Ikke desto mindre følger det af selve karakteren af et resumé, at det ikke kan indeholde alle de oplysninger, der findes i beslutningen om at indlede undersøgelse. Det fremgår også klart af opfordringen til at fremsætte bemærkninger, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, at kun den polske udgave er autentisk. Endelig var beslutningen om at indlede undersøgelse rettet til Republikken Polen, hvis officielle sprog er polsk. Sagsøgerne kunne således ikke begrænse sig til at gøre sig bekendt med beslutningen om at indlede undersøgelse udelukkende på grundlag af det på engelsk offentliggjorte resumé. Sagsøgerne burde i deres egen interesse have foretaget en oversættelse af denne beslutning, hvis de til trods for, at ISD er et polsk selskab, ikke var i stand til at forstå den.

124 For så vidt angår selve beslutningen om at indlede undersøgelse følger det af retspraksis, at den af artikel 88, stk. 2, EF omfattede undersøgelsesfase skal give Kommissionen mulighed for at opnå fuldstændige oplysninger om alle sagens momenter (Domstolens dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, Sml. I, s. 1719, præmis 38).

125 I henhold til artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 659/1999 skal beslutningen om at indlede undersøgelse sammenfatte de relevante faktiske og retlige spørgsmål, indeholde en »foreløbig vurdering« fra Kommissionens side med hensyn til den påtænkte foranstaltning og anføre, om der er tvivl om, hvorvidt den er forenelig med fællesmarkedet. I beslutningen skal den pågældende medlemsstat og andre interesserede parter opfordres til at fremsætte bemærkninger.

126 Det fremgår således af ordlyden af den ovennævnte bestemmelse, at Kommissionens gennemgang nødvendigvis har foreløbig karakter. Det følger heraf, at Kommissionen ikke er forpligtet til at foretage en fuldstændig vurdering af den omhandlede støtte i meddelelsen om indledning af denne procedure. Det er derimod nødvendigt, at Kommissionen giver en tilstrækkelig beskrivelse af rammerne for dens undersøgelse med henblik på ikke at gøre de berørte parters ret til at fremkomme med deres bemærkninger indholdsløs (Rettens dom af 31.5.2006, sag T-354/99, Kuwait Petroleum (Nederland) mod Kommissionen, Sml. II, s. 1475, præmis 85).

127 Imidlertid viser punkt 6, 32 og 51 i beslutningen om at indlede undersøgelse, der i den polske version blev offentliggjort i EU-Tidende, tydeligt, at Kommissionen overvejede, hvorvidt der var blevet foretaget flere støttetildelinger til HCz og HSCz siden 1997. I beslutningens punkt 6 har den konstateret, at det »[p]å grundlag af de foreliggende oplysninger fremgår, at HCz har modtaget offentlig støtte i en række tilfælde siden begyndelsen af perioden med strukturomlægning i 1997«. I punkt 32 har den bemærket, at det er »[i] forbindelse med denne procedure, at enhver støtte til HCz siden den 1. januar 1997 skal tages i betragtning«. Derfor har den anmodet de polske myndigheder om »[d]etaljerede oplysninger om beløbene og formålet med al den offentlige støtte, som [Republikken] Polen har ydet til HCz siden 1997« (punkt 51).

128 Selv om beslutningen om at indlede undersøgelse ikke udtrykkeligt nævner strukturomlægningsstøtten eller beløbet 19 699 452 PLN, fremgår det imidlertid klart af denne ordlyd, at Kommissionen indledte en omfattende procedure, der omfattede al støtte ydet til HCz siden 1997.

129 Det følger af det ovenstående, at Kommissionen i beslutningen om at indlede undersøgelse foretog en definition af rammerne for undersøgelsen, der var tilstrækkelig til, at interesserede parter ville være i stand til at fremsætte deres bemærkninger. Følgelig bør dette anbringende forkastes.

Anbringendet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

— Parternes argumenter

130 Sagsøgerne ISD og IUD har gjort gældende, at den omstændighed, at Kommissionen i beslutningen om at indlede undersøgelse undlod at foretage nøjagtig angivelse af den statsstøtte, som den krævede afskaffet i beslutningen, også har bevirket, at beslutningen er ugyldig som følge af en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. De har anført, at deres berettigede forventning ligeledes hidrørte fra den omstændighed, at IUD forventede, at den omtvistede støtte ville blive anset for tilbagebetalt i medfør af afgørelsen i Banks-dommen (jf. præmis 106 ovenfor) og at Kommissionen forskriftsmæssigt var blevet gjort bekendt med den støtte, der var blevet ydet før 2003.

131 I forbindelse med det følgende anbringende har sagsøgerne tilføjet, at Kommissionen gav dem anledning til at antage, at den af HCz modtagne støtte ikke ville blive afskaffet. Selv hvis det skulle blive konkluderet, at den omtvistede støtte var ulovlig, gjorde helt ekstraordinære forhold sig gældende i den foreliggende sag. Efter at Kommissionen i begrundelsen for sit forslag af 26. maj 2003 til Rådets afgørelse anerkendte, at en forlængelse af den periode, der er anført i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2, ville have den virkning, at den eventuelle støtte, der var ydet ulovligt siden Europaaftalens ikrafttræden, ville blive legaliseret med tilbagevirkende kraft, kunne sagsøgerne med rette antage, at Kommissionen ikke ville kræve tilbagesøgning af den modtagne støtte hos HCz. De har bemærket, at selv om den pågældende støtte ikke var blevet anmeldt i henhold til artikel 87 EF og 88 EF, var den blevet »forskriftsmæssigt kundgjort« i henhold til de relevante procedurer i protokol nr. 2.

132 Kommissionen har bestridt disse argumenter og har anført, at sagsøgerne ikke kan påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning i den foreliggende sag.

— Rettens bemærkninger

133 For så vidt angår den påståede manglende nøjagtighed i beslutningen om at indlede undersøgelse skal der henvises til gennemgangen af det forrige anbringende, hvor det — efter at det bemærkedes, at en sådan beslutning nødvendigvis har foreløbig karakter — blev konstateret, at Kommissionen i beslutningen om at indlede undersøgelse ikke desto mindre havde foretaget en tilstrækkelig definition af rammerne for undersøgelsen (jf. præmis 126-129 ovenfor). Derfor kan manglen på en udtrykkelig henvisning til den pågældende støtte i beslutningen om at indlede undersøgelse ikke medføre, at sagsøgerne med rette kan påberåbe sig en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

134 For så vidt som sagsøgerne påberåber sig deres forventning på grundlag af den omstændighed, at den pågældende støtte ville blive anset for at være blevet tilbagebetalt, er det nødvendigt at fastslå, at en sådan forventning ikke kan beskyttes i henhold til princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Sagsøgerne blev hverken tilskyndet af en fællesskabsretsakt til at træffe en beslutning, der indebar negative følger for dem (jf. i denne retning Domstolens dom af 28.4.1988, sag 120/86, Mulder, Sml. s. 2321, præmis 24), eller begunstiget af en begunstigende forvaltningsakt fra en fællesskabsinstitution, som efterfølgende blev tilbagekaldt af sidstnævnte (jf. i denne retning Domstolens dom af 17.4.1997, sag C-90/95 P, De Compte mod Parlamentet, Sml. I, s. 1999, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis). Under alle omstændigheder har Banks-dommen, nævnt i præmis 106 ovenfor, ingen betydning for beslutningens lovlighed (jf. præmis 116 ovenfor).

135 For så vidt angår den angivelige legalisering med tilbagevirkende kraft af den ulovlige støtte skal det bemærkes, at der hos støttemodtagerne principielt kun kan bestå en berettiget forventning om, at den støtte, de har modtaget, er lovlig, hvis den er blevet ydet under iagttagelse af den i artikel 88 EF fastlagte procedure, og at en påpasselig erhvervsdrivende normalt må være i stand til at forvisse sig om, at denne procedure er blevet fulgt (Domstolens dom af 20.3.1997, sag C-24/95, Alcan Deutschland, Sml. I, s. 1591, præmis 25).

136 I den foreliggende sag er det ubestridt, at der ikke fandt nogen anmeldelse af den pågældende støtte sted. Denne støtte blev ydet i en periode, hvor Republikken Polen endnu ikke var medlem af Den Europæiske Union. Anmeldelse i henhold til proceduren i artikel 88 EF var således ikke mulig.

137 Sagsøgerne har gjort gældende, at den omtvistede støtte blev »forskriftsmæssigt kundgjort« i overensstemmelse med de relevante procedurer i protokol nr. 2. I denne forbindelse skal Retten bemærke, at der ved artikel 8 i protokol nr. 2 er indført et generelt forbud mod offentlig støtte under enhver tænkelig form, bortset fra undtagelser, der er tilladt i henhold til EKSF-traktaten. Denne artikel indeholder for så vidt angår »EKSF-stålprodukter« også en undtagelse for strukturomlægningsstøtte, der imidlertid blev underlagt visse betingelser og procedurer.

138 Disse procedurer kan imidlertid ikke have givet anledning til en berettiget forventning hos sagsøgerne. Ved deres angivelse af, at den omtvistede støtte er blevet »forskriftsmæssigt kundgjort« i overensstemmelse med procedurerne i protokol nr. 2, synes sagsøgerne at foretage henvisning til afgørelse 2003/588. Ved denne afgørelse konstaterede Rådet, at det strukturomlægningsprogram og de forretningsplaner, som Republikken Polen forelagde Kommissionen den 4. april 2003, var i overensstemmelse med kravene i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2. Det skal konstateres, at forretningsplanen vedrørende HCz ikke blev forelagt Kommissionen. Derfor var den ikke omfattet af den godkendelse, der er indeholdt i afgørelse 2003/588.

139 For så vidt angår Kommissionens ovennævnte begrundelse for sit forslag til Rådets afgørelse, hvorefter forlængelsen af den periode, der er anført i artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2, ville have den virkning, at den eventuelle støtte, der var ydet ulovligt siden Europaaftalens ikrafttræden, ville blive legaliseret med tilbagevirkende kraft, skal det konstateres, at disse bemærkninger ikke blev medtaget i den af Rådet vedtagne endelige foranstaltning. Et af Kommissionen fremsat forslag til rådsafgørelse kunne ikke i sig selv give anledning til en berettiget forventning hos sagsøgerne.

140 Følgelig bør anbringendet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning forkastes.

Om anbringendet vedrørende tilsidesættelse af artikel 14 i forordning nr. 659/1999

— Parternes argumenter

141 Sagsøgerne har bemærket, at Kommissionen ifølge artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 659/1999 ikke kræver tilbagebetaling af støtten, hvis det vil være i modstrid med et generelt princip i fællesskabslovgivningen. Ved beslutningen har Kommissionen tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, retssikkerhedsprincippet og ligebehandlingsprincippet.

142 Sagsøgerne har for det første vedrørende princippet om beskyttelse af den berettigede forventning fremført de ovenfor i præmis 131 gengivne argumenter.

143 For så vidt angår retssikkerhedsprincippet har sagsøgerne for det andet gjort gældende, at dette princip er til hinder for, at en institution kræver, at en støtteordning afskaffes, når nævnte institution er blevet bekendt med denne støtte i forbindelse med et nationalt stålstrukturomlægningsprogram, og når en anden institution på forslag fra den første har vedtaget en beslutning, hvorefter dette program er i overensstemmelse med fællesskabsretten.

144 For så vidt angår ligebehandlingsprincippet har sagsøgerne for det tredje bemærket, at Kommissionen har behandlet to kategorier af personer, der ikke befandt sig i væsentligt forskellige retlige og faktiske situationer, nemlig for det første de i bilag 1 til protokol

nr. 8 angivne virksomheder og, for det andet, den økonomiske enhed, der efterfulgte HCz, på en radikalt forskellig måde, idet den pålagde Republikken Polen at tilbagesøge den til HCz udbetalte støtte, selv om den til de i bilag 1 anførte virksomheder ydede støtte blev anset for forenelig med traktaten.

145 Kommissionen har bestridt disse argumenter og har særlig gjort gældende, at den omtvistede støtte på intet tidspunkt er blevet godkendt af fællesskabsmyndighederne eller de polske myndigheder på grundlag af artikel 8, stk. 4, i protokol nr. 2.

— Rettens bemærkninger

146 I forbindelse med dette anbringende har sagsøgerne påberåbt sig tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, retssikkerheds- og ligebehandlingsprincippet, for så vidt som de udgør generelle principper i fællesskabslovgivningen som omhandlet i artikel 14 i forordning nr. 659/1999.

147 Der skal for det første vedrørende den angivelige tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning henvises til den konklusion, der er draget efter gennemgangen af disse argumenter i forbindelse med det forrige anbringende (præmis 140 ovenfor).

148 For det andet bemærkes vedrørende den angivelige tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, at et sådant anbringende i lyset af de ovennævnte betragtninger heller ikke kan godtages. Som fastslået ovenfor, er Kommissionens adfærd ikke i strid med afgørelse 2003/588, da forretningsplanen for HCz ikke er nævnt i denne afgørelse. Det er endvidere ubestridt, at bilag 1 til protokol nr. 8 indeholdt navnene på de enheder, der har tilladelse til at modtage statsstøtte, og at HCz' navn ikke var blandt dem.

149 For så vidt angår den angivelige tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet skal det for det tredje bemærkes, at den omstændighed, at HCz ikke var blandt de begunstigede virksomheder, netop udgør den omstændighed, som berettiger, at selskabet bliver genstand for en anderledes behandling. For så vidt som protokol nr. 8 giver mulighed for forskellig behandling af begunstigede virksomheder og virksomheder, som ikke er opført i bilag 1 til protokollen, skal det fastslås, at denne protokol i sin egenskab af primær ret udgør en del af EF-traktaten.

150 Det følger af det ovenstående, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 14 i forordning nr. 659/1999 må forkastes.

Anbringendet om tilsidesættelse af forordning nr. 794/2004

— Parternes argumenter

151 Hvis Retten ikke skulle anse de ovennævnte anbringender til støtte for annullationspåstanden for velbegrundede, er det sagsøgernes opfattelse, at den fortsat bør annullere beslutningen artikel 3, stk. 2, andet afsnit, om beregning af tilskrevne renter. Kommissionen har tilsidesat formålene med artikel 9 og 11 i forordning nr. 794/2004, nemlig genoprettelse af den oprindelige situation, som forelå forud for tildeling af den ulovlige støtte (status quo ante), idet den for det første har krævet betaling af renters rente og for det andet har valgt en referencesats, der er helt fremmed i forhold til virkeligheden på det polske marked i perioden mellem 1997 og 2004.

152 Sagsøgerne har for det første gjort gældende, at renter i henhold til polsk ret kun beregnes af hovedstolen vedrørende skatterestancer, og at skattelovgivningen ikke hjemler kapitalisering af renterne af disse restancer. Følgelig vil de begunstigede virksomheder i stedet for at blive anbragt i en situation, der var identisk med den, som de befandt sig i forud for tildelingen af støtte, blive anbragt i en mindre gunstig situation.

153 Sagsøgerne har for det andet anført, at det i perioden 1997-2004, således som der er givet en detaljeret redegørelse for i den i bilag A til stævningen vedrørende dette søgsmål vedlagte høring, var meget sjældent, at virksomheder modtog langfristet fremmedkapital (fem år eller mere) gennem obligationer og banklån udstedt i PLN. Selskaberne foretrak lån i fremmed valuta over lån i den nationale møntfod, og den i denne sammenhæng »overvejende foretrukne fremmede valuta« var den amerikanske dollar.

154 Kommissionen har ved forsøget på at anvende rentesatsen for polske statsobligationer ikke benyttet sig af en sats, der korrekt afspejler den fordel, som HCz har fået. Tværtimod havde statsobligationsrentesatsen den virkning, at denne fordel blev overvurderet, og tilbagebetalingen af renter bragte de begunstigede virksomheder i en mindre gunstig situation i forhold til status quo ante. I realiteten burde de fastsatte rentesatser have befundet sig mellem 4,24% og 7,51%, mens den sats, som Kommissionen foreslog, svingede mellem 5,50% og 19,70%. Når beslutningens artikel 3, stk. 2, andet afsnit, er blevet annulleret, bør Retten hjemvise rentespørgsmålet til Kommissionen med henblik på vedtagelse af en fornyet beslutning i overensstemmelse med bilag A til stævningen vedrørende dette søgsmål. Endelig har sagsøgerne opsummeret den i nævnte bilag A anførte procedure og anført resultaterne for årene 1997-2006.

155 Kommissionen har bestridt disse argumenter.

— Rettens bemærkninger

156 Sagsøgernes sidste anbringende vedrører de rentesatser, der finder anvendelse ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte. I denne forbindelse har sagsøgerne ikke blot anfægtet beslutningen, men ligeledes skrivelsen af 7. juni 2006, hvorved Kommissionen foretog fastsættelse af denne sats.

157 For så vidt angår beslutningen skal det konstateres, at Kommissionen i artikel 3, stk. 2, andet afsnit, blot har anført, at de beløb, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra den dato, hvor den omtvistede støtte blev stillet til rådighed for HCz, og indtil de er tilbagebetalt, og at renten beregnes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel V i forordning nr. 794/2004. For så vidt som sagsøgerne bestrider den rentesats, der finder anvendelse på tilbagesøgning af den omtvistede støtte, er deres anbringende uden genstand, da denne sats hverken er blevet fastsat i beslutningens dispositive del, eller i betragtningerne hertil.

158 Det bemærkes endvidere, at Kommissionen i betragtning 147 til beslutningen udtrykkeligt har anerkendt, at der ikke fandtes nogen gældende femårige interbank swap-satser for Polen i den periode, hvor den omtvistede støtte blev ydet, hvorfor den i forbindelse med tilbagesøgningen heraf anvendelige rentesats i henhold til artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004 bør baseres på den tilgængelige rentesats, der anses for hensigtsmæssig for den pågældende periode.

159 For så vidt som sagsøgerne har anfægtet den i beslutningen indeholdte renteberegningsmetode, skal det bemærkes, at konstateringen i beslutningens artikel 3, stk. 2, andet afsnit, er af rent deklaratorisk karakter, da den blot henviser til de relevante bestemmelser i kapitel V i forordning nr. 794/2004. Renteberegningsmetoden findes i selve forordning nr. 794/2004. Sagsøgerne har imidlertid ikke fremført en ugyldighedsindsigelse vedrørende denne forordning.

160 For så vidt angår skrivelsen af 7. juni 2006, hvori Kommissionen foretog fastsættelse af den rentesats, der skulle anvendes ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte, har sagsøgerne gjort gældende, at den af Kommissionen valgte referencesats er helt fremmed i forhold til det daværende polske marked, og at renterne ikke burde tilskrives med renters rente.

161 Det bør imidlertid konkluderes, at disse anbringender ikke er velbegrundede.

162 For så vidt angår metoden til fastsættelse af rentesatsen er det i artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004 alene bestemt, at fastsættelsen af den ved tilbagesøgningen anvendelige rentesats skal ske i »nært samarbejde« med den pågældende medlemsstat.

163 Det fremgår af den mellem Kommissionen og de polske myndigheder udvekslede korrespondance, som førstnævnte har fremlagt som svar på et af Retten stillet spørgsmål, at fastsættelsen af den ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte anvendelige sats faktisk blev foretaget i »nært samarbejde« med Republikken Polen. I de polske myndigheders skrivelse af 13. marts 2006 foreslog de som den ved tilbagesøgning anvendelige rentesats obligationsrenten for polske statsobligationer med en løbetid på henholdsvis fem og ti år. Henset til den på daværende tidspunkt foreliggende situation på de polske kapitalmarkeder, som var kendetegnet ved meget høje, men hastigt faldende renter, anmodede de endvidere om, at der skulle finde en årlig ajourføring af disse satser sted, og at renterne ikke skulle tilskrives med renters rente.

164 Kommissionen har godtaget essensen af disse forslag. Den har ganske vist af hensyn til sammenhængen lagt til grund, at kun rentesatsen for den femårige obligation bør finde anvendelse vedrørende hele perioden 1997-2004 i stedet for at foretage anvendelse af to forskellige satser. Kommissionen har imidlertid et vist skøn ved fastsættelsen af satsen i henhold til artikel 9, stk. 4, i forordning nr. 794/2004. Valget af en enkelt sats er i øvrigt heller ikke blevet anfægtet af sagsøgerne.

165 For så vidt angår metoden for anvendelse af renten og særlig rentetilskrivning med renters rente er det korrekt, at Kommissionen har forkastet Republikken Polens argument. Det er imidlertid udtrykkeligt præciseret i artikel 11, stk. 2, i forordning nr. 794/2004, at renten tilskrives med renters rente indtil datoen for tilbagebetalingen af støtten, og at renter, der er påløbet i det foregående år, tilskrives renter hvert efterfølgende år. I artikel 13 i forordning nr. 794/2004 er det endvidere fastsat, at artikel 9 og 11 heri finder anvendelse på enhver beslutning om tilbagebetaling, der er anmeldt efter datoen for forordningens ikrafttræden. Da forordning nr. 794/2004 trådte i kraft i maj 2004, fandt den derfor anvendelse på tidspunktet for beslutningens vedtagelse, hvorfor Kommissionen var forpligtet til at kræve, at rentetilskrivningen fandt sted med renters rente.

166 Under disse omstændigheder og henset til den omstændighed, at de polske myndigheder foreslog de omtvistede rentesatser, bør det ikke lægges til grund, at Kommissionen har tilsidesat sin forpligtelse til at foretage fastsættelse af den rentesats, der finder anvendelse ved tilbagesøgning af den omtvistede støtte, i nært samarbejde med Republikken Polen, at den har foretaget et åbenbart urigtigt skøn, eller at den med urette foretog tilskrivning af renters rente ved anvendelsen af den nævnte rentesats.

167 Følgelig bør anbringendet vedrørende tilsidesættelse af forordning nr. 794/2004 forkastes.

168 Da alle sagsøgerens anbringender er blevet forkastet, må Kommissionen frifindes i det hele.

Sagsomkostningerne

169 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgerne har tabt sagen, bør det pålægges dem at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer

RETTEN (Ottende Afdeling):

1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.

2) ISD Polska sp. z o.o. og Industrial Union of Donbass Corp. betaler sagens omkostninger.

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 1. juli 2009.

Underskrifter

Indhold

Retsforskrifter . . . . . II - 2192

Sagens faktiske omstændigheder . . . . . II - 2200

Retsforhandlinger og parternes påstande . . . . . II - 2205

Retlige bemærkninger . . . . . II - 2208

Formaliteten . . . . . II - 2208

Om søgsmålskompetencen . . . . . II - 2208

— Parternes argumenter . . . . . II - 2208

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2210

Om den manglende iagttagelse af søgsmålsfristen . . . . . II - 2212

— Parternes argumenter . . . . . II - 2212

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2214

Formaliteten vedrørende søgsmålet angående skrivelsen af 7. juni 2006 . . . . . II - 2215

— Parternes argumenter . . . . . II - 2215

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2217

Formaliteten vedrørende tredje, fjerde og sjette påstand . . . . . II - 2219

Parternes argumenter . . . . . II - 2219

Rettens bemærkninger . . . . . II - 2220

Realiteten . . . . . II - 2221

Om anbringendet vedrørende tilsidesættelse af protokol nr. 8 . . . . . II - 2221

— Parternes argumenter . . . . . II - 2221

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2223

Anbringendet vedrørende åbenbart urigtige skøn . . . . . II - 2227

— Parternes argumenter . . . . . II - 2227

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2229

Anbringendet om tilsidesættelse af retten til at fremsætte bemærkninger . . . . . II - 2231

— Parternes argumenter . . . . . II - 2231

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2232

Anbringendet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning . . . . . II - 2234

— Parternes argumenter . . . . . II - 2234

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2235

Om anbringendet vedrørende tilsidesættelse af artikel 14 i forordning nr. 659/1999 . . II - 2237

— Parternes argumenter . . . . . II - 2237

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2238

Anbringendet om tilsidesættelse af forordning nr. 794/2004 . . . . . II - 2239

— Parternes argumenter . . . . . II - 2239

— Rettens bemærkninger . . . . . II - 2241

Sagsomkostningerne . . . . . II - 2244